

Na pedagogické fakultě

HUDEBNÍ VÝCHOVA A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Katedra estetické výchovy vznikla na pedagogické fakultě r. 1970 spojením dřívějších kateder hudební a výtvarné výchovy. K integraci obou pracovišť došlo ve snaze o vytváření větších oborově příbuzných celků, které by byly schopny řešit komplexnější problematiku systematicky plánovanou vědecko-výzkumnou prací.

Původní hudební seminář pedagogické fakulty vedl prof. *Bohumír Štědroň* (* 1905). Po jeho odchodu vedl katedru hudební výchovy prof. dr. *František Lýsek* (* 1904), zasloužilý učitel a nositel Řádu práce. Od roku 1970 převzal vedení utvořené integrované katedry prof. *Evžen Valový*. Časté reorganizace pedagogické fakulty a všech jejích pracovišť v padesátých letech znesnadnily utváření stabilizovaného pracovního profilu, který byl dán především osobností prof. *Lýska*. Jeho významné práce byly věnovány zejména široké problematice vokální intonace a dětského sborového zpěvu. Řada *Lýskových* studií a monografií je věnována výzkumu hudebnosti mládeže (*Hudebnost a zpěvnost mládeže ve světle výzkumů*, 1956), hudební výchově (*Úvod do hudební výchovy*, 1956; *Vokální intonace*, 1967) a otázkám sborového zpěvu *Cantus choralis infantium*, 1968). *Lýsek* v nich kromě bohatých výzkumných výsledků využil i svých dlouholetých dirigentských zkušeností, takže mnohé z jeho prací připomínají spojením teorie a praxe díla čelných evropských představitelů hudební výchovy. Do činnosti oddělení se promítala přirozeně i *Lýskova* mezinárodně úspěšná sbormistrovská práce. Teprve po začlenění pedagogické fakulty do rámce University J. E. Purkyně v r. 1964 se postupně ustálil směr vědeckovýzkumné i umělecké práce, která příchodem nových učitelských sil dostává pestřejší charakter a přechází od individuálně řešených speciálních témat k plánovitě vědeckovýzkumné práci. Katedru estetické výchovy vede nyní prof. *Evžen Valový* (* 1920).

Činnost učitelů je zaměřena na řešení problémů z oblasti hudební psychologie a estetiky (*Evžen Valový* a kolektiv), speciálních kapitol z české hudby (*Vladimír Horák* a *Evžen Valový*), na studium otázek vokální intonace a sborového zpěvu, sólového zpěvu a dalších hudebních disciplín. Pro dějiny české hudby jsou významné práce doc. *Vladimíra Horáka* (* 1921) *František Pivoda* vědecký pedagog a prof. *Evžena Valového* *Sborový zpěv v Čechách a na Moravě*. První práce je věnována problematice vzniku české pěvecké pedagogiky a její široký společenský záběr přináší také řadu cenných poznatků z období českého národního obrození. *Kniha Sborový zpěv v Čechách a na Moravě* je první ucelená práce o českém sborovém zpěvu od jeho vzniku na počátku 19. století do počátku padesátých let 20. století. Ve vstupních kapitolách charakterizuje stručně i vývojové etapy sborového zpěvu v ostatních slovanských zemích.

Vědeckovýzkumná činnost oddělení hudební výchovy nacházela svůj odraz v konferencích konaných na téma *Vokální podnět a reakce žáka* (1965, 1967 a 1969) a v konferenci *Musica viva in schola* (1971). Uvedených konferencí se zúčastňují četní hosté ze socialistických států i z ostatní ciziny.

Oddělení výtvarné výchovy mělo obdobný vývoj jako hudební výchova. U jeho zrodu stáli národní umělec *Vincenc Makovský*, přímým jeho vedoucím byl prof. *Eduard Milén* (* 1891) a teorii výtvarné výchovy a výtvarného umění pro-

pracovával doc. *Fr. Kubišta* (* 1897). Dlouhá léta byl jeho dalším vedoucím prof. *Bohdan Lacina*. Od r. 1964 bylo dokončeno vnitřní rozčlenění na pracovníky pedagogicko-uměleckého zaměření a na skupinu teoretickou. Z úkolů, které v poslední době řešili umělci pracovníci, uvádíme především ty, které vyústily v samostatné výstavy v Československu i v zahraničí. Mezinárodních úspěchů dosáhli především na přehlídkách volné grafiky v Lublani, v Ženevě, v Glasgowě (*Jiří Hadlač*, * 1927) a v Krakově (*Miloš Slezák*, * 1921). V Mannheimu, Freiburgu a Poznani byli úspěšní oba jmenovaní autoři a doc. František Chmelař (* 1921). Výstav malby a grafiky v Krakově, Soluni a Záhřebu se zúčastnili Vladimír Drápal, Jiří Hadlač, Oldřich Laštůvka a Miloš Slezák.

Od šedesátých let byly na katedře ukončeny vědeckovýzkumné úkoly Východí možnosti tematického kreslení a jeho metodologické problémy (Ladislav Chobola) a Dekorativní techniky a užité umění a jeho metodické problémy (Josef Němec). Výsledky těchto úkolů, které jsou především didaktické a metodické povahy, byly předneseny na seminářích XVIII. světového kongresu INSEA v Praze a publikovány ve sbornících oddělení.

Evžen Valový

